

**Y Pwyllgor Deddfwriaeth,
Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad**

**Legislation, Justice and
Constitution Committee**

Senedd Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN
SeneddDCC@senedd.cymru
senedd.cymru/SeneddDCC
0300 200 6565

Welsh Parliament

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN
SeneddLJC@senedd.wales
senedd.wales/SeneddLJC
0300 200 6565

Julie James AS
Y Gweinidog Newid Hinsawdd

27 Gorffennaf 2023

Annwyl Julie,

Y Bil Seilwaith (Cymru)

Diolch am dderbyn ein gwahoddiad i fod yn bresennol yn ein cyfarfod ar 25 Medi 2023 i drafod Bil Seilwaith (Cymru) ("y Bil").

Cyn y sesiwn honno, mae gennym nifer o gwestiynau i'w gofyn ichi am y Bil. Byddwn yn gwerthfawrogi cael ymateb i'r cwestiynau yn yr Atodiad erbyn dydd Gwener, 8 Medi.

Anfonir copi o'r llythyr hwn hefyd at y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith.

Yn gywir,

Huw Irranca-Davies

Huw Irranca-Davies
Cadeirydd

**Senedd Cymru
Welsh Parliament**

ATODIAD

Cwestiwn 1: A allwch chi ddarparu naratif sy'n esbonio'n fras sut y bydd y drefn cydsynio seilwaith newydd yn gweithio, gan nodi'r rhai sy'n chwarae rhan allweddol, y prosesau a'r cerrig milltir allweddol, ac ym mha fodd y mae'n wahanol i'r broses bresennol.

Cwestiwn 2: Yn ôl y Memorandwm Esboniadol, yn mharagraff 3.9, "mae'r gwahaniaethau rhwng cyfundrefnau [cydsynio seilwaith] wedi parhau ac ehangu ymhellach yn sgil datganoli seilwaith ynni o dan Ddeddf Cymru 2017". A wnewch chi roi mwy o eglurder, ac esboniad am y gwahaniaethau hyn.

Cwestiwn 3: Mae'r Memorandwm Esboniadol, ym mharagraff 3.19, yn nodi y byddai cael proses gydsynio unedig "yn galluogi Gweinidogion Cymru i gynnwys cydsyniadau eraill ac awdurdodiadau sy'n ofynnol mewn dull 'siop un stop'". A allwch chi egluro ymhellach beth yw ystyr hyn, a rhoi esboniad ychwanegol.

Cwestiwn 4: A wnewch chi gadarnhau nifer yr holl bwerau dirprwyedig yn y Bil, a'u dadansoddiad, fesul math, gan gynnwys pwerau gwneud rheoliadau (gan gynnwys a yw pŵer yn bŵer Harri VIII), pwerau gwneud cyfarwyddiadau a phwerau gwneud gorchmynion, a'r weithdrefn graffu sydd ynghlwm wrth bob un.

Cwestiwn 5: Yn y Memorandwm Esboniadol, mae'r rheoliadau sydd angen iddynt gyflwyno, neu ddarparu ar gyfer "manyion sylweddol" yn cael eu defnyddio fel cyfiawnhad dros ddefnyddio'r weithdrefn negyddol mewn perthynas â nifer o bwerau dirprwyedig yn y Bil. Mae'r rhain yn cynnwys adrannau 27(1), 31(4), 33(3), 34, 53(4), 55, 126, a 129(2). Rhoddir esboniad tebyg am y pŵer i wneud rheoliadau yn adran 128 o'r Bil sy'n ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol. A wnewch chi roi rhagor o eglurder ac eglurhad o ran sut mae'r angen i gyflwyno neu ddarparu ar gyfer "manyion sylweddol" yn berthnasol i'r dewis o weithdrefn ym **mhob un** o'r darpariaethau hyn?

Cwestiwn 6: Yn y Memorandwm Esboniadol, defnyddir y gallu i "ddeddfu'n gyflym" fel cyfiawnhad dros ddefnyddio'r weithdrefn negyddol mewn perthynas â nifer o bwerau dirprwyedig yn y Bil. Mae'r rhain yn cynnwys adrannau 26, 27(1), 28(5), 29(1)(d), 30(2) a (3), 31(4), 31(5), 33(2)(c), 33(3), 33(5), 35(4)(b), 36(4)(b), 37(2) a (41), 3(5), 37(2) a (41), 3(5), 37(2) a (34), 52(1), 53(4), 54(d), 55, 56(4) a (6), 57(6), 59(3), 62(4), 69(1) a (2), 81(1), 81(4), 85, 88(1) i (3) a (5) i (7), 9(1), 85, 88(1) i (3) a (5) i (7), 9(1), 9 1(1) a (5) i (7), 9 1(1), 5(1), 125(6) a (7), 126(1), (3) a (4), 127(2)(c), 127(3) a (4), 133(2)(e), a 141. Sut mae'r angen i weithredu'n "gyflym" yn berthnasol i'r dewis o weithdrefn ym **mhob un** o'r darpariaethau hyn?

Cwestiwn 7: Mae adran 22 o'r Bil yn ymdrin â chyfarwyddiadau sy'n nodi datblygiad fel prosiect seilwaith sylweddol. **a)** A wnewch chi gadarnhau diben y cyfarwyddyd a'r pwerau gwneud rheoliadau a geir yn adran 22 o'r Bil, a'r gofyniad amdano? **b)** Rydym yn nodi bod pŵer ar wahân i ychwanegu, amrywio neu ddileu prosiectau seilwaith sylweddol yn adran 17 o'r Bil. Pam y bydd angen y pwerau yn adran 22, o gofio bod y pwerau yn adran 17 hefyd yn cael eu darparu i Weinidogion Cymru?

Cwestiwn 8: Mewn perthynas ag adran 30(2) a (3) sy'n ymwneud ag ymgynghori cyn ymgeisio, mae'r Memorandwm Esboniadol, wrth ddisgrifio priodoldeb y pŵer dirprwyedig, yn nodi y bydd y gofynion a nodir yn y rheoliadau yn darparu ar gyfer "lefel sylweddol o fanylion a fyddai'n feichus wrth ddarllen y Bil". At hynny, mae'r Memorandwm Esboniadol yn disgrifio'r gofyniad i gynnal ymgynghoriad cyn ymgeisio fel "mân fater gweithdrefnol". **a)** A allwch chi egluro ymhellach beth yw ystyr hyn? **b)** Pam ydych chi wedi bod o'r farn mai mân fater yw'r gofyniad i gynnal ymgynghoriad cyn ymgeisio?

Cwestiwn 9: Mewn perthynas ag adran 31(5) sy'n ymwneud â gwneud cais am gydsyniad seilwaith, mae'r Memorandwm Esboniadol, wrth ddisgrifio priodoldeb y pŵer dirprwyedig, yn nodi y bydd y rhestr o swyddogaethau posibl yn cyflwyno "lefel sylweddol o fanylion a fyddai'n feichus wrth ddarllen y Bil". Bydd y rheoliadau yn ddarostyngedig i'r weithdrefn negyddol, a gallant roi swyddogaeth i unrhyw berson, gan gynnwys arfer disgresiwn. Rhoddir esboniad tebyg am y pŵer i wneud rheoliadau yn adran 128 o'r Bil sy'n ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol. A allwch chi egluro ymhellach beth yw ystyr hyn a pham eich bod o'r farn mai "mân fater technegol" yw hwn?

Cwestiwn 10: Mae adran 34 yn ymdrin â rheoliadau ynghylch hysbysiadau a chyhoeddusrwydd. Mae adran 34(1)(b) yn datgan y caiff rheoliadau osod gofynion ar bersonau a bennir yn y rheoliadau i ymateb i hysbysiad o dan adran 33(2). Pa ofynion fydd yn cael eu gosod ac a oes unrhyw ofynion na ellid eu gosod?

Cwestiwn 11: Mae adran 37(4) yn diffinio "person yr effeithir arno" at ddiben yr adran honno. Mae'n datgan bod person yn "person yr effeithir arno" os yw'r ceisydd "ar ôl gwneud ymholiad diwyd" yn gwybod bod gan y person fuddiant yn y tir y mae'r cais caffael gorfodol yn ymwneud ag ef. **a)** Beth yw ystyr "ymholi'n ddyfal"? **b)** Sut bydd hyn yn cael ei brofi? **c)** A yw hwn yn gysyniad sefydledig yn y gyfraith bresennol sy'n ymwneud â gwneud cais am gydsyniad seilwaith a/neu geisiadau caffael?

Cwestiwn 12: Mae adran 38 yn galluogi rheoliadau i gael eu gwneud a fydd yn gofyn am ymgynghori mewn perthynas â chaffael gorfodol. Rydym ar ddeall bod is-adran (1) yn cynnwys y pŵer i wneud rheoliadau yn yr adran hon. **a)** A wnewch chi egluro sut y bydd is-adrannau (2) a (3) yn gweithredu ac, yn benodol, yn cadarnhau bod y cyfeiriad at is-adran (2) yn is-adran (3) yn gywir. **b)** O dan ba amgylchiadau na fydd angen ymgynghori?

Cwestiwn 13: Mae adran 42 yn galluogi rheoliadau i gael eu gwneud a fydd yn gwneud darpariaeth ynghylch y weithdrefn sydd i'w dilyn mewn cysylltiad ag archwilio cais o dan Ran 4 o'r Bil. **a)** A wnewch chi roi esboniad pellach ac eglurder ynghylch y cyfarwyddyd a bennir yn is-adran (3), a chadarnhau pa bŵer y dibynnir arno er mwyn 'newid' y penderfynwr (o Weinidogion Cymru i'r awdurdod archwilio, ac i'r gwrthwyneb). **b)** Memorandwm Esboniadol, wrth ddisgrifio priodoldeb y pŵer i wneud rheoliadau yn adran 42, yn nodi y bydd y manylion yn y rheoliadau yn darparu ar gyfer "lefel sylweddol o fanylion a fyddai'n feichus wrth ddarllen y Bil." Bydd y rheoliadau yn ddarostyngedig i'r weithdrefn negyddol. Rhoddir esboniad tebyg am y pŵer i wneud rheoliadau yn adran 128 o'r Bil

sy'n ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol. A allwch chi egluro ymhellach beth yw ystyr hyn a pham eich bod o'r farn mai mân fater yw hwn?

Cwestiwn 14: Mae adran 43 yn galluogi rheoliadau i wneud darpariaeth ar gyfer pwerau mynediad i archwilio tir y mae'r ceisydd yn berchen arno neu'n ei feddiannu heblaw gan y ceisydd. **a)** Pa egwyddorion fydd yn berthnasol i'r pwerau i fynd ar dir, a pham nad ydyn nhw ar wyneb y Bil? **b)** Pwy sy'n cael ei gwmpasu gan yr ymadrodd "person, ar ei ben ei hun neu gydag eraill" at ddiben adran 43? **c)** Nid yw'r pŵer hwn i wneud rheoliadau yn ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol, gan nad yw wedi'i restru yn adran 138(4) o'r Bil. Pam yr ystyriwyd bod y weithdrefn negyddol yn briodol yn yr achos hwn? Mae'r Memorandwm Esboniadol dim ond yn datgan bod y pŵer i fynd ar dir yn "fân fater gweithdrefnol o fewn y cynllun deddfwriaethol ehangach."

Cwestiwn 15: Mae adran 45 yn ymwneud â mynediad at dystiolaeth mewn ymchwiliad lleol. Mae is-adran (6) yn cynnwys pŵer i wneud rheoliadau a fydd yn galluogi rheoliadau i wneud darpariaethau ynghylch gweithdrefnau i'w dilyn a swyddogaethau cynrychiolydd penodedig. Mae'r Memorandwm Esboniadol, wrth ddisgrifio priodoldeb y pŵer dirprwyedig, yn nodi yr ystyrir bod y mater hwn yn addas i'w gynnwys mewn rheoliadau "oherwydd bod angen i drefniadau fod yn hyblyg er mwyn ymateb i newidiadau yn y weithdrefn yn y dyfodol". Nid yw'n ymddangos bod y cyfiawnhad yn mynd i'r afael ag is-adran (6)(b) a fydd yn galluogi'r rheoliadau i ddarparu ar gyfer swyddogaethau cynrychiolydd penodedig, ac nad yw'n ymwneud â gweithdrefnau. A wnewch chi roi mwy o eglurder, gan gynnwys esboniad o beth yw swyddogaethau cynrychiolydd penodedig a sut y gallent newid dros amser.

Cwestiwn 16: Mae adran 55 yn galluogi Gweinidogion Cymru i wneud rheoliadau sy'n pennu materion y caiff yr awdurdod eu harchwilio, neu Weinidogion Cymru, eu diystyru wrth benderfynu ar gais am gydsyniad seilwaith. Beth yw pwrpas y ddarpariaeth hon a pha faterion y gellir eu diystyru? Nid yw'r Memorandwm Esboniadol yn rhoi unrhyw fanylion am yr hyn y mae'r ddarpariaeth hon yn ceisio'i gyflawni, dim ond y bydd y materion "yn cyflwyno lefel sylweddol o fanylion a bydd angen iddo hefyd fod yn hyblyg i ymateb i unrhyw newidiadau yn y weithdrefn yn y dyfodol".

Cwestiwn 17: Mae adran 56(6) yn darparu pŵer i reoliadau ddiwygio adran 56(1)(a). Mae hwn yn bŵer Harri VIII sy'n galluogi diwygio deddfwriaeth sylfaenol. Pam, felly, nad yw rheoliadau a wneir o dan adran 56(6) wedi'u cynnwys yn adran 138(4) o'r Bil i'w gwneud yn ofynnol iddynt ddilyn y weithdrefn gadarnhaol?

Cwestiwn 18: Mae adran 57 yn ymdrin â rhoi neu wrthod cydsyniad seilwaith. Mae is-adran (6) yn galluogi rheoliadau i gael eu gwneud a fydd yn gwneud darpariaeth sy'n rheoleiddio'r weithdrefn sydd i'w dilyn os yw Gweinidogion Cymru yn bwriadu gwneud gorchymyn cydsyniad seilwaith ar delerau sy'n "sylweddol wahanol" i'r rheini a gynigir yn y cais. Mae rheoliadau o'r fath i fod yn ddarostyngedig i'r weithdrefn graffu negyddol. O ystyried bod "sylweddol wahanol" yn debygol o gynnwys newidiadau sy'n fwy na mân newidiadau eu natur, ac y gallent gynnwys newidiadau

sylweddol, a wnewch chi egluro pam yr ydych yn ystyried bod y weithdrefn negyddol yn briodol ar gyfer rheoliadau o'r fath.

Cwestiwn 19: Mae adran 59 o'r Bil yn ymwneud â'r rhesymau dros benderfyniad i roi neu wrthod cydsyniad seilwaith. A oes unrhyw bersonau a fydd bob amser yn cael copi o ddatganiad gan Weinidogion Cymru o dan adran 59(3)?

Cwestiwn 20: Mae adran 81 o'r Bil yn ymwneud â dileu gofynion cydsynio a thybio cydsyniadau. **a)** Pa gydsyniadau penodol a gwmpesir gan adran 81(1)(a)? **b)** O dan adran 81(4) caiff rheoliadau ddarparu eithriadau i'r gofyniad i fodloni'r amodau yn is-adrannau (2) a (3). Beth yw'r eithriadau a pham na ellir eu gosod ar wyneb y Bil?

Cwestiwn 21: Mae adran 82 o'r Bil yn ymwneud â chyhoeddi a'r weithdrefn ar gyfer gorchmynion cydsyniad seilwaith. Mae is-adran (4) yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru osod copi o offeryn statudol, cynllun a datganiad o resymau gerbron y Senedd. Rydym yn nodi bod adran 138(5) o'r Bil yn darparu y bwriedir i'r weithdrefn negyddol fod yn gymwys i unrhyw offeryn sy'n cynnwys rheoliadau nad yw 138(4) yn gymwys iddo. Nid yw offeryn a wneir o dan adran 82 wedi ei restru yn adran 138(4). Ai'r bwriad yw y byddai offeryn o'r fath yn dilyn y weithdrefn penderfyniad negyddol, neu ai gweithdrefn hollol newydd a fwriedir?

Cwestiwn 22: A wnewch chi gadarnhau ein dealltwriaeth bod adran 84(4) yn cynnwys pŵer i wneud gorchmyn, ac y bydd y Memorandwm Esboniadol yn cael ei ddiwygio yn unol â hynny ar y cyfle nesaf sydd ar gael.

Cwestiwn 23: Mewn perthynas ag adran 88 sy'n ymwneud â'r weithdrefn ar gyfer newid a dirymu gorchmynion cydsynio seilwaith, mae'r Memorandwm Esboniadol, wrth ddisgrifio priodoldeb y pŵer dirprwyedig, yn nodi y bydd y gofynion a nodir yn y rheoliadau yn darparu ar gyfer "manyllion sylweddol a fyddai'n feichus wrth ddarllen y Bil". Bydd y rheoliadau yn ddarostyngedig i'r weithdrefn negyddol. Rhoddir esboniad tebyg am y pŵer i wneud rheoliadau yn adran 128 o'r Bil sy'n ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol. A allwch chi egluro ymhellach beth yw ystyr hyn a pham eich bod o'r farn mai mân fater yw hwn?

Cwestiwn 24: Mae adran 92 yn ymdrin â phryd y bydd datblygiad yn dechrau, at ddibenion y Ddeddf. Mae adran 92(2) yn nodi bod "gweithrediad materol" yn golygu "unrhyw weithrediad ac eithrio gweithrediad o fath a bennir mewn rheoliadau". Pa weithrediadau na fydd yn weithrediadau materol?

Cwestiwn 25: Mae adran 115 yn ymdrin â chyfyngiadau ar y pŵer i roi hysbysiad stop dros dro. Pa weithgareddau na fydd hysbysiad stop dros dro o dan adran 115(1) yn eu gwahardd?

Cwestiwn 26: Mae adran 121 yn ymdrin â ffioedd am gyflawni swyddogaethau a gwasanaethau cydsyniad seilwaith. **a)** O dan adran 121, pa awdurdodau cyhoeddus fydd yn cael codi ffioedd? **b)** O

dan adran 121(5) gellir rhoi swyddogaethau i unrhyw berson drwy reoliadau. Beth yw'r swyddogaethau ac i bwy y cânt eu rhoi?

Cwestiwn 27: A wnewch chi gadarnhau ein dealltwriaeth bod adran 127(3) yn cynnwys pŵer i wneud cyfarwyddydau, ac y bydd y Memorandwm Esboniadol yn cael ei ddiwygio yn unol â hynny ar y cyfle nesaf sydd ar gael.

Cwestiwn 28: Mae adran 128 yn darparu pŵer gwneud rheoliadau i Weinidogion Cymru a fydd yn eu galluogi i gyfarwyddo nad yw gofynion o dan y Ddeddf yn gymwys mewn achosion a bennir yn y cyfarwyddyd. Bydd y rheoliadau'n ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol ddrafft. Mae'r Memorandwm Esboniadol, wrth gyfiawnhau'r weithdrefn, yn nodi y bydd "is-ddeddfwriaeth yn cyfyngu'r pŵer hwn". **a)** Pam fod y pŵer hwn yn briodol ac yn angenrheidiol? **b)** Sut bydd is-ddeddfwriaeth yn cael ei defnyddio i gyfyngu ar y pŵer?